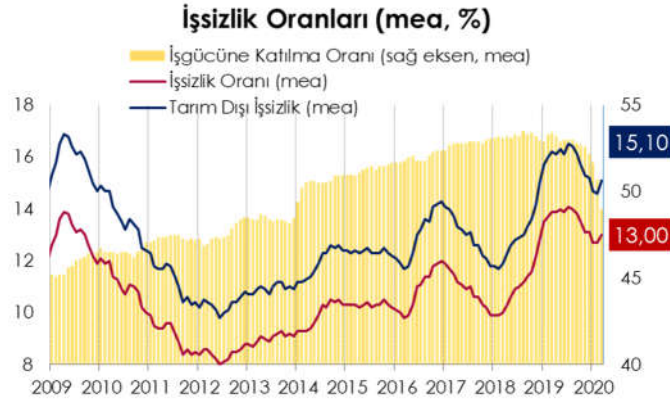
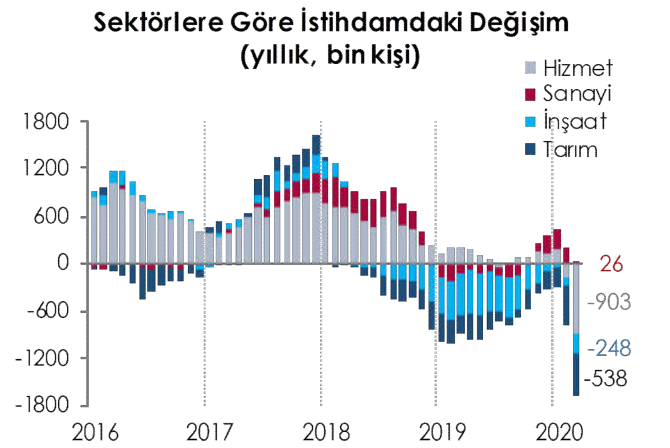

İşsizlik oranı Mart ayında yüzde 13,2'ye geriledi.

Mart ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre 0,9 puan azalan işsizlik oranı yüzde 13,2 seviyesine geriledi. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı ise önceki aya göre 0,3 puan artarak yüzde 13 'e yükseldi. İş aramayıp çalışmaya hazır olanların da dahil olduğu geniş tanımlı işsizlik oranı ise yıllık bazda Şubat'taki yüzde 21,7'den yüzde 22,8'e yükseldi.

Covid-19 salgını etkisiyle ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın işgücü piyasasına olumsuz yansımaya başladığı Mart ayında, istihdam edilenlerin sayısı yıllık bazda 1 milyon 662 bin kişi azaldı. İstihdam oranı 2012 yılı Şubat ayından sonraki en düşük seviye olan yüzde 42'ye geriledi.

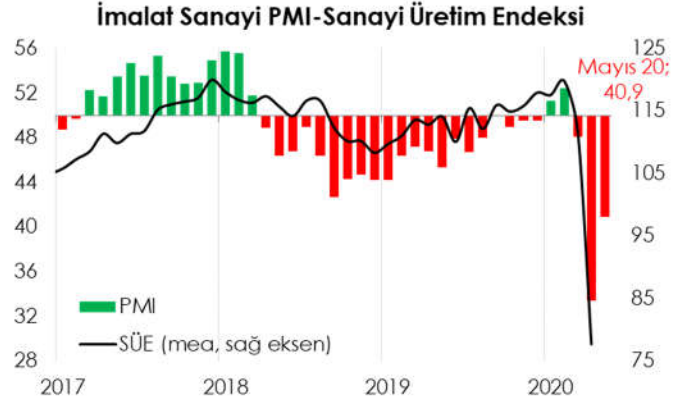

Sektörel bazda istihdam verilerine göre, sadece sanayi sektöründe artış izlendi (26 bin kişi). İnşaat ve hizmet sektörü istihdamında ise düşüş hızlandı. Öte yandan mevsimsel etkilerin yanı sıra salgının gıda talebini ve arzını artırmasının da etkisiyle tarım sektörü istihdamındaki gerileme ivme kaybetti.

İstihdam edilenlerin yüzde 16,4'ü tarım, yüzde 21,1'i sanayi, yüzde 4,9'u inşaat, yüzde 57,6'sı ise hizmet sektöründe yer aldı. İşgücüne katılım oranı ise yıllık bazda 4,5 puan azalarak yüzde 48,4 oldu.

Sanayi üretimi Nisan'da aylık bazda yüzde 30,4 geriledi.

Takvim etkisinden arındırılmış (tea) verilere göre sanayi üretimi Nisan ayında yıllık bazda yüzde 31,4 oranında azaldı. Mevsimsellikten arındırılmış sanayi üretimi ise aylık bazda yüzde 30,4 ile 2005 yılından bu yana açıklanan seride en sert düşüşünü kaydetti. Aylık düşüş Ocak 2009'da yüzde 6,8 iken Temmuz 2016'da yüzde 6,1 seviyesindeydi.

PMI ile sanayi üretimi endeksi arasındaki ilişki göz önünde tutulduğunda Mayıs ayında aylık bazda sanayi üretiminde toparlanma beklense de yıllık bazda düşük seyrin devam edeceği beklenmektedir.

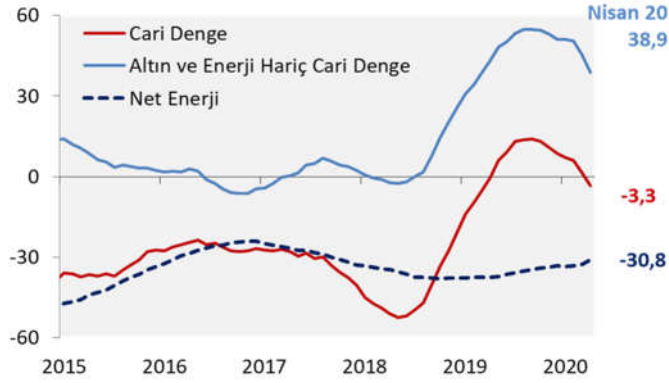
İmalat sanayi alt grupları incelendiğinde ise karantina sürecinden en çok otomotiv ve tekstil sektörünün etkilendiği anlaşılmaktadır.

Sanayi Üretim Endeksi	TEA	MEA
	Yıllık %Δ	Aylık %Δ
Nisan 2020		
Toplam sanayi	-31,4	-30,4
İmalat sanayi	-33,3	-32,5
Otomotiv	-77,6	-73,8
Kimya	-16,2	-24,8
Gıda	-10,2	-12,5
Tekstil	-60,3	-58,0
Mobilya	-43,9	-38,5
Elektrikli Teçhizat	-40,2	-38,6

Cari İşlemler Açığı Nisan ayında 5,1 milyar dolar

TCMB tarafından açıklanan Nisan ayı Ödemeler Dengesi İstatistiklerine göre cari işlemler açığı 5,1 milyar dolara yükseldi. Böylece ilk 4 ayda cari açık 12,9 milyar dolara yükselmiş oldu. Geçtiğimiz yılın ilk 4 ayında cari işlemler açığı 885 milyon dolar idi. Cari açığın artışında yılın ilk iki ayında ekonomik aktivitenin artması nedeniyle ithalat artışı, 3. ve 4. aylarda ise pandemi nedeniyle daralan dış pazarın ihracata olumsuz yansıması etkili oldu. Cari işlemler açığı bir önceki aya göre yaklaşık 218

Cari İşlemler Dengesi (yıllık, milyar dolar)

milyon dolar artarken, bu artışta hizmetler dengesinin ilk defa açık vermesi etkili oldu.

Nisan ayında finans hesabından net 2,3 milyar dolar çıkış yaşanırken, yurtiçi yerleşiklerin yurtdışında yapmış olduğu 1,3 milyar dolar tutarında portföy yatırımını geri çektiği yurtdışı yerleşiklerin ise 3,7 milyar dolar tutarında portföy yatırımını geri çektiği anlaşılmakta. Net hata noksan kaleminden de 1,2 milyar dolar tutarında çıkış yaşanması neticesinde oluşan 8,6 milyar dolar tutarında döviz ihtiyacı Merkez Bankası rezervlerinden karşılanmış bulunmaktadır.

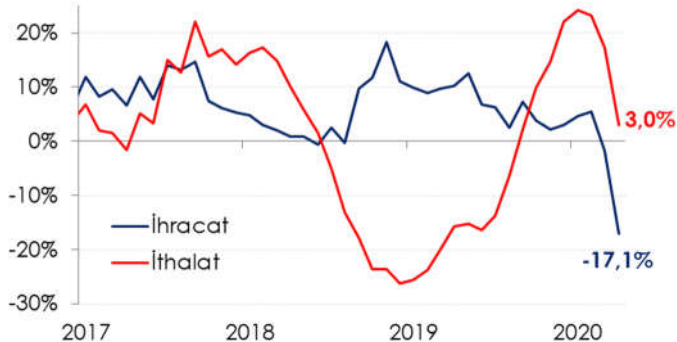
Yıllıklandırılmış verilerde cari denge Nisan ayında 11 ayın ardından açık verdi ve cari açık 3,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Finans hesabından ise 1,8 milyar dolar döviz çıkışı yaşanırken net hata noksan kaleminden 14 milyar dolar çıkış yaşanması rezervlerin 19,1 milyar dolar gerilemesine sebep oldu.

Bankaların uzun vadeli borç çevirme rasyosu 73,5'e inerken özel sektörün uzun vadeli borç çevirme rasyosu 83,8'e geriledi.

Reel ihracat Nisan ayında hızla gerilerken reel ithalat artışı hızla düştü

Nisan ayında ihracat birim değer endeksi yıllık bazda yüzde 3,8, ithalat birim değer endeksi de petrol fiyatlarının da etkisiyle yüzde 12,4 oranında düşüş

Reel Dış Ticaret (% Y/Y, 3 Ay HAO)

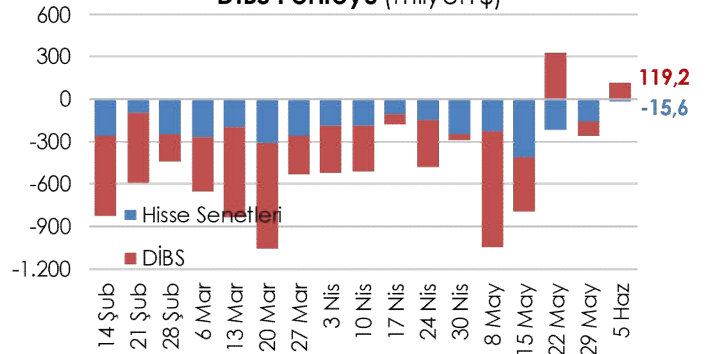
gösterdi. Aynı dönemde miktar endekslerinde ise ihracat yüzde 39,3 oranında gerilerken ithalat yüzde 18,7 oranında azalış gösterdi. Salgının özellikle ihracat pazarlarımızda etkin olmasıyla Nisan ayında ihracat yıllık bazda yüzde 41,4 oranında gerilerken ithalat yüzde 28,3 oranında daralmıştı.

Diğer taraftan ihracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranı olarak hesaplanan dış ticaret haddi, yıllık bazda yüzde 9,8 oranında artarak 110,3 seviyesine geldi. Dış ticaret haddindeki artış geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye'nin daha ucuza mal alıp daha pahalıya mal sattığını göstermekte.

Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

5 Haziran ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 15,6 milyar dolar satış, DİBS piyasasında ise 119,2 milyar dolar alış gerçekleştirdi. Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 7,8 milyar dolar DİBS ve 23,9 milyar dolar Hisse Senedi bulunmaktadır.

Yurt Dışı Yerleşiklerin Hisse ve DİBS Portföyü (milyon \$)

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) 5 Haziran ile biten haftada bir önceki haftaya göre yaklaşık 1,9 milyar dolar artış göstererek 231,4 milyar dolara çıkarken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 51,1 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 348 milyon dolar artarken yurt içi tüzel kişilerde 1,4 milyar dolar artış gösterdi.

TCMB'nin Brüt Döviz Rezervi 1,3 milyar dolar artışla 55,6 milyar dolara çıkarken, altın dahil toplam brüt rezervler 1,2 milyar dolarlık artışla 92,2 milyar dolar oldu. Net rezervler ise 1,5 milyar dolar azalışla 31,6 milyar dolar oldu.

Veri Takvimi

15 Haziran 2020 Bütçe Gelişmeleri
Pazartesi

19 Haziran 2020 TCMB Beklenti Anketi
Cuma

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	2019	Son 3 Veri		
BÜYÜME						19.Ç3	19.Ç4	20.Ç1
GSYH (milyar USD)	862	863	853	789	754	202	206	176
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.111	3.724	4.280	1.146	1.190	1.071
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.693	9.127			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	0,9	1,0	6,0	4,5
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	2,3	-0,2	-4,7	-4,3
ENFLASYON (yıllık, %)						Mar.20	Nis.20	May.20
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	11,8	11,86	10,94	11,39
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	7,4	8,50	6,71	5,53
İŞGÜCÜ PİYASASI						Oca.20	Şub.20	Mar.20
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	13,7	13,8	13,6	13,2
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	51,8	51,0	49,9	48,4
DÖVİZ KURLARI						Mar.20	Nis.20	May.20
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,17	93,58	86,32	76,37	76,22	73,06	69,18	68,60
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,95	6,52	6,99	6,80
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,66	7,22	7,58	7,48
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,30	6,87	7,28	7,14
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)						Mar.20	Nis.20	May.20
Dış Ticaret Dengesi	-62,6	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-36,5	-38,4	-40,1
İhracat	151,0	149,2	164,5	177,2	180,8	179,0	172,6	165,7
İthalat	213,6	202,2	238,7	231,2	210,3	215,5	211,0	205,9
Karşılama Oranı (%)	70,7	73,8	68,9	76,6	86,0	83,0	81,8	80,5
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
Cari İşlemler Dengesi	-27,3	-26,8	-40,6	-20,7	8,7	6,0	1,3	-3,3
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,5	-3,4	-5,1	-2,6	1,1	0,8	0,2	-0,4
Finans Hesabı	9,4	22,5	38,6	0,5	5,9	1,0	-5,0	-1,8
Doğrudan Yatırımlar (net)	14,2	10,8	8,4	9,4	5,7	5,4	5,3	4,7
Portföy Yatırımları (net)	-15,3	6,4	24,1	-3,1	-1,2	-10,0	-16,3	-14,2
Diğer Yatırımlar (net)	10,6	5,3	6,2	-5,7	1,5	5,7	5,9	7,7
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	6,3	0,2	-13,3	-19,1
Net Hata ve Noksan	6,1	5,1	-6,3	9,8	-8,3	-6,9	-9,5	-14,0
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)						Mar.20	Nis.20	May.20
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,8	999,5	285,3	393,8	479,2
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	38,2	55,3	65,0
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,8	899,5	247,1	338,5	414,3
Gelirler	482,8	554,1	630,3	758,0	875,8	255,7	321,0	389,1
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,5	673,3	176,1	225,2	280,5
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,8	-123,7	-29,6	-72,8	-90,1
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,1	-23,8	8,7	-17,5	-25,1
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-2,9	-2,7	-3,3	-3,4
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	755,1	786,0	808,8	879,0
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	573,8	623,5	653,3	696,6
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1328,8	1409,5	1462,0	1575,6
Genel Yönetim						19.Ç2	19.Ç3	19.Ç4
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1418,2	1293,1	1319,4	1418,2
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4	33,1	32,4	32,1	33,1
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.654,4	2.770,9	2.894,8	3.102,6
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	274,7	285,1	313,3	338,4
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	142,9	139,2	147,9	165,0
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,0	48,8	47,2	48,8
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,4	17,71	17,90	18,65
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	5,4	5,20	4,96	4,64